

ubesedovanja govora (o njem pišemo v nadaljevanju) in kažejo na to, kako naj bi učitelj z vidika učinkovite jezikovne rabe uresničil vzgojno-izobraževalne cilje nekega predmeta.

Iz poglavja o didaktičnih priporočilih v zvezi z uresničevanjem ciljev predmeta kemija navajamo tale odlomek:

»Pri obravnavi kemijskih (naravoslovnih) pojmov v osnovni šoli izhajamo iz znanj, ki so jih učenci pridobili po naravoslovnih vertikalih osnovne šole pri predmetih spoznavanje okolja, naravoslovje in tehnika, predvsem pa pri naravoslovju, s ciljem po čim bolj celostnem razumevanju kemije. *Od znanih primerov prehajamo k novim. V začetnih stopnjah usvajanja novih kemijskih pojmov se omejujemo na primere, vezane na učenčevo neposredno okolje. Te primere postopno nadgrajujemo z zahtevnejšimi, manj znanimi primeri.* S takim pristopom povezujemo kemijo z življenjem in jo tako približamo tudi tisti populaciji učencev, ki ni izrazito naravoslovno usmerjena. Učenci najprej uporabljajo besedne opise za razlago pojmov in pojavov, nato jih učitelj postopno navaja na uporabo simbolnega kemijskega jezika.« (Učni načrt. Program osnovna šola. Kemija, 2011: 22, poudarili avtorji)

V grobem lahko navedene napotke, ki ustrezajo didaktičnemu načelu postopnosti, prepoznamo kot izvorno retorične iz naslednjih razlogov. Temeljno *retorično* načelo, ki se navezuje na postopek ubesedovanja govora, je *jasnost* in ta se poleg nedvoumne izbire poimenovanj nanaša tudi na način izpeljevanja in tok misli. Pri izbiri in razvrščanju argumentov, s katerimi si prizadeva prepričati dano publiko, naj bi bil govorec še posebno pozoren na to, da izhaja iz znanih, bolj temeljnih, enostavnejših argumentov in iz njih postopno ter transparentno izpeljuje nove, splošnejše, abstraktnejše in kompleksnejše zaključke.

Oglejmo si še odlomke iz treh različnih učnih načrtov za pouk angleščine, kjer so prav tako ponazorjene strategije učinkovite jezikovne rabe in ki kažejo na to, da retorični principi v pedagoški praksi niso zgolj zelo konkretne strategije jasnega ubesedovanja znotraj specifičnih didaktičnih načel, temveč obsegajo niz jezikovnih in nejezikovnih postopkov, ki so sestavni del celovitega učiteljevega načrtovanja, organizacije in izvedbe pouka.

Najprej navedimo odlomek iz učnega načrta za pouk angleščine v osnovni šoli: